

ПЕРЕМОЖНОГО ТА УСПІШНОГО НОВОГО, 2024 РОКУ!

ГАЗЕТА ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

№ 1 (418)

Січень 2024 року

12 січня 2024 року

Початок нового року приніс колективу нашого університету довгоочікувану приємну новину. Кабінет Міністрів України на своєму засіданні 29 грудня 2023 року підтримав рішення про передачу майна виробничого підрозділу "Львівська клінічна лікарня на залізничному транспорті" філії "Центр охорони здоров'я" АТ "Укрзалізниця" до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України для створення університетської лікарні Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

У ЦЬОМУ НОМЕРІ ЧИТАЙТЕ:

2 – Символ наукового розвитку та національної ідентичності

4 – Здолати ворога можна лише об'єднавши зусилля

8 – Коляда у стінах університету

● Актуально

КЛЮЧОВИЙ КРОК ДО СТВОРЕННЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЛІКАРНІ

На думку очільника Міністерства охорони здоров'я України **Віктора Ляшка**, створення потужних університетських лікарень є ключовим кроком до покращення якості медичної освіти та медичної допомоги в Україні. "Університетська лікарня Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького буде спроможною забезпечити високий рівень практичної підготовки студентів та інтернів, удосконалення навичок у практикуючих лікарів, медичних сестер й інших фахівців сфери охорони здоров'я, збереження професійних навичок викладачів. Університетська лікарня стане платформою для впровадження сучасних технологій діагностики і лікування та залучення найкращих, зокрема, вузькоспеціалізованих фахівців до надання медичної допомоги пацієнтам як запоруки її високої якості", – відзначив міністр охорони здоров'я.

Під університетську клініку будуть передані приміщення, обладнання та медична апаратура, що знаходяться за адресою: Львів, вул. Огієнка, 1-5. Як зауважив виконавчач обов'язків ректора університету, доктор медичних наук **Орест Чемерис**, процес передачі та переоформлення триватиме декілька міся-

ців. За його словами, усім працівникам, які сьогодні є в штаті Львівської клінічної лікарні на залізничному транспорті, буде запропоновано написати заяви про переведення в університетську лікарню. До процедури створення університетської клініки будуть залучені спільно представники ректорату, структурних підрозділів ЛНМУ імені Данила Галицького та нинішнє керівництво лікарні залізниці.

Щодо фінансування новоствореної клініки, то планується, що воно здійснюватиметься за рахунок бюджетної програми та за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення за угодами, укладеними з НСЗУ. Це сприятиме створенню стійкої фінансової бази для забезпечення якісної медичної допомоги та підготовки медичних фахівців.

Щиро дякуємо Кабінету Міністрів України, Міністерству охорони здоров'я України, особисто міністру Віктору Ляшку за сприяння та підтримку у цій надважливій для нашого університету справі. Цей шлях ми здолали разом!

Відділ комунікації і промоції

СИМВОЛ НАУКОВОГО РОЗВИТКУ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

● Відлуння форуму

У Львові відбувся ювілейний Міжнародний медичний форум "Медицина України та світу: основи, реалії та стратегічні перспективи", присвячений 150-річчю Наукового товариства імені Шевченка і 125-річчю Лікарської комісії НТШ

Упродовж трьох днів напередодні Різдвяних свят Львів став центром непересічної події для медичної спільноти не лише Львова, а й усієї України. З 13 по 15 грудня 2023 року у Львові пройшов ювілейний Міжнародний медичний форум "Медицина України та світу: основи, реалії та стратегічні перспективи", присвячений 150-річчю Наукового товариства імені Шевченка і 125-річчю Лікарської комісії НТШ. Організаторами цього масштабного заходу виступили Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького та Лікарська комісія Наукового товариства імені Шевченка.

Урочисте відкриття Міжнародного медичного форуму розпочалось із вшанування хвилиною мовчання пам'яті українських захисників, які віддали своє життя за свободу і незалежність України. Молитовну підтримку і благословення учасникам заходу надав **Владика Володимир Груца**, єпископ-помічник Львівської Архiepархії УГКЦ. "У цих стінах зустрілися розум і прагматизм, – зазначив Владика Володимир. – Кажуть, якщо людина відчуває біль, то вона живе. Якщо хтось відчуває ще й біль інших, то він є людиною".

З вітальним словом до учасників звернулися голова оргкомітету форуму – голова Лікарської комісії НТШ, завідувачка кафедри клінічної імунології та алергології ЛНМУ імені Данила Галицького, професорка **Валентина Чоп'як**; голова Президії наукового заходу – виконувач обов'язків ректора ЛНМУ імені Данила Галицького, доктор медичних наук **Орест Чермерис**; президент Наукового товариства імені Шевченка в Україні, академік НАНУ **Роман Кушнір**; перший заступник міністра охорони здоров'я України **Сергій Дубров**; академік та віце-президент НАМН України, директор Національного інституту серцево-судинної хірургії імені Миколи Амосова **Василь Лазориницький**; заступник голови ЛОБА **Юрій Холод**; заступник міського голови Львова **Андрій Москаленко**.

У виступах звучала думка про те, що Наукове товариство імені Шевченка, якому цього року виповнюється 150 років, фактично було першою засадничою інституцією українства,

формувало еліту нації, і цю функцію воно продовжує реалізувати донині. Неабияку роль у становленні товариства відіграли науковці в галузі медицини, які 125 років тому заснували окрему Лікарську комісію НТШ. Виконувач обов'язків ректора ЛНМУ імені Данила Галицького, доктор медичних наук **Орест Чермерис** зауважив, що багато років тому українські науковці змогли організуватися у спільноту навіть за відсутності своєї держави. Це свідчить про надзвичайно високий потенціал української нації, її прагнення до наукового розвитку та взаємодії.

Медичний форум зібрав близько 1000 присутніх і 1282 зареєстрованих online учасників. У його межах проведено 15 пленарних засідань, 18 симпозіумів, 11 майстер-класів, 2 практикуми, 29 круглих столів. Спікерами були 375 українських вчених і 39 зарубіжних науковців із США, Канади, Польщі, Німеччини, Австрії, Іспанії, Італії, Швейцарії, Нідерландів, Швеції, Данії, Норвегії, Хорватії та Словаччини. Відбулась молодіжна секція, у якій взяли участь 25 молодих вчених із різних областей України (Львівщина, Тернопільщина, Полтавщина, Івано-Франківщина). Практично всі наукові заходи транслювалися онлайн, тож усі охочі після реєстрації могли приєднатися до їх перегляду. Наведені цифри і факти є красномовним свідченням масштабності заходу.

Тематика першого дня форуму "Медицина України в умовах війни та перспективи розвитку" стала відображенням найактуальнішої проблеми нашого сьогодення – протидії повномасштабній російській військовій агресії. Другий день був присвячений питанням громадського здоров'я, фармацевтичної галузі, медичного менеджменту та цифрової медицини в умовах воєнного часу. У третій день форуму відбулися XII Міжнародні різдвяні читання у Львові "Імунологія, алергологія та ревматологія: сучасні реалії та перспективи розвитку", присвячені 25-річчю кафедри і центру імунології та алергології ЛНМУ імені Данила Галицького.

Слід зазначити, що організатори зробили особливий акцент саме на обговоренні проблем, пов'язаних з війною. Цим питанням були присвячені, зокрема, пленарні засідання "Сучасні технології в хірургії та виклики війни", "Психологія та психіатрія: міждисциплінарні проблеми в умовах війни",

"Сучасні потреби в реабілітації", "Напрями покращення доступу пацієнтів до лікування в Україні: виклики та нові можливості щодо фармацевтичного забезпечення в умовах війни", а також завершальний круглий стіл "Потреби медицини України після війни". У доповідях спікерів обговорювались, зокрема, питання бойової хірургічної травми, вогнепальних поранень, реконструктивної хірургії, відновного лікування, посттравматичного стресового розладу.

Під час пленарних засідань і симпозіумів Міжнародного медичного форуму розглядалися фундаментальні медичні інновації в Україні та світі, сучасні діагностичні та лікувальні технології в різних галузях медицини – терапії, кардіології, пульмонології, онкології, неврології, гематології, судинної хірургії, інфекційних хвороб, трансплантології, імунології, алергології, фармації, дерматології та інших. Було представлено доповіді з надання невідкладної допомоги, розвитку цифрової медицини, медичної освіти, медсестринства.

Окрім суто медичних проблем, форум став майданчиком для фахового обговорення історичних, лінгвістичних, видавничих, етичних та інших аспектів, нерозривно пов'язаних із розвитком медичної галузі. Цим питанням були присвячені пленарні засідання "Лікарська комісія НТШ: кризь вікову призму", "Сучасна медична лінгвістика", круглі столи "Етичні проблеми та НТШ", "Сучасні вимоги до медичних журналів" тощо.

Під час урочистого закриття форуму голова оргкомітету, професорка **Валентина Чоп'як** висловила щиру вдячність усім учасникам заходу, спікерам та слухачам, за прагнення постійно розвивати медичну науку і практику, вдосконалюватися самим, а отже – підтримувати і розбудовувати традиції Наукового товариства імені Шевченка – фактично першої української національної академічної інституції, заснованої півтора століття тому нашими попередниками.

На заключному засіданні виступили також членкиня робочої групи при ЛОВА з питань внутрішньо переселених осіб і підтримки цивільного стану населення Львівщини **Олександра Янович**; проректорка з наукової роботи ЛНМУ

імені Данила Галицького, професорка **Вікторія Сергієнко**; професор Альбертського університету (Канада) **Володимир Максимович**; директорка департаменту оцінки медичних технологій та раціональної фармакотерапії ДЕЦ МОЗ України **Ореста Піняжко**; керівниця Львівського конференц-бюро **Олена Павлюк**; декан медичного факультету Івано-Франківського національного медичного університету, професор **Роман Яцишин**; віце-заступник голови НТШ **Ігор Мриглюд**.

Хвилюючим моментом було нагородження активних членів НТШ Почесною медаллю "125 років Лікарської комісії НТШ", Почесними грамотами і книгою про історію Товариства та його Лікарської комісії, а також Почесними грамотами від Львівської обласної ради та УГКЦ. Талановитим і активним представникам молодого покоління науковців було вручено 2 гранти на стажування і 3 наукові стипендії. Крім того, за кошти, зібрані під час форуму, закуплено 14 дронів для українських захисників.

Завершальним акордом стало прийняття резолюції Міжнародного медичного форуму. Положення цього документу, прийнятого після обговорення учасниками засідання, покликані активізувати розвиток української медичної науки і практики та подальшу інтеграцію національної медичної еліти в європейський та світовий науковий простір.

Особливий урочистий і теплий атмосфері форуму сприяв піднесений передсвятковий настрій учасників, вишукані та водночас затишні інтер'єри львівського "Банк Готелю", де відбувалися наукові заходи. Кожен із присутніх міг не лише насолодитися високим рівнем наукового спілкування, а й відчувати себе частиною великої та згуртованої української медичної спільноти, яка вже півтора століття під егідою Наукового товариства імені Шевченка виборює національну ідентичність, плекає високий дух і гідний рівень української науки.

Алла СИНИЦЯ,
редакторка, членкиня НСЖУ, учасниця форуму

Фото Андрія МИКИТЮКА

Напередодні Різдва у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького запалав Вифлеємський Вогонь.

Благодатний вогонь миру, який щорічно везуть із місця народження Ісуса Христа, передали колективу університету пластуни з Львівської округи. Цьогоріч цей Вогонь миру є ще й Вогнем надії на перемогу та мир в Україні – як здійснення Різдвяної мрії. А ще – символом об'єднання українців, які через війну виявилися розкиданими по цілому світу.

Виконувач обов'язків ректора університету, доктор медичних наук **Орест Чермерис** подякував пластунам за вірність традиції та висловив впевненість, що Вифлеємський Вогонь напередодні різдвяно-новорічних свят запалить у серці кожного іскру надії, віри у неодмінну перемогу світла над мороком, добра над злом й допоможе подолати усі негаразди.

Відділ комунікації і промоції

● **Різдвяна мозаїка**

З НАДІЄЮ НА МИР І ПЕРЕМОГУ

Ще на початку повномасштабного російського вторгнення в Україну стала очевидною потреба у збільшенні випуску лікарських засобів, що мають ранозагоювальну дію. Свій внесок у вирішення цієї проблеми зробили і продовжують робити працівники кафедри фармакогнозії і ботаніки та студенти фармацевтичного факультету ЛНМУ імені Данила Галицького.

У попередніх номерах ("AM" №№ 5-6, 9 за 2022 р.) ми вже розповідали про діяльність наших волонтерів з виготовлення лікарських засобів для потреб українських воїнів. Сьогодні ми знову повертаємося до цієї теми, яка через військове лихоліття і досі не втратила своєї актуальності.

ЗДОЛАТИ ВОРОГА МОЖНА ЛИШЕ ОБ'ЄДНАВШИ ЗУСИЛЛЯ

В умовах воєнного часу істотно зросла частота поранень і травм не лише серед українських воїнів на фронті, а й серед пересічних громадян внаслідок ворожих обстрілів українських міст і сіл. У зв'язку з цим загострилась проблема забезпечення військових і населення ефективними протизапальними й антибактерійними засобами, які прискорюють загоєння ран.

Вже у перші тижні та місяці великої війни працівники кафедри фармакогнозії і ботаніки у співпраці з колегами із Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк) розпочали виготовлення лікарських засобів для наскрізного застосування (мазей, лініментів, паст) для потреб українських захисників. Сировиною для цих засобів стали доступні рослини, зокрема, вазонкові культури алое вера і каланхоє – саме на них ми звернули особливу увагу як на можливе джерело різноманітних лікарських форм.

Нашу ініціативу підтримали не лише колеги-фармацевти, а й небайдужі громадяни, які передавали рослинну сировину. Так на кафедрі фармакогнозії і ботаніки виник "Вазонковий сад Перемоги", причому ця колекція лікарських рослин постійно розширюється.

Упродовж 2023 року ми продовжили виготовлення на основі соків алое і каланхоє необхідних комбінованих засобів ранозагоювальної дії. Лікарські засоби ми передаємо для лікування поранених воїнів на кафедру загальної хірургії нашого університету, у Національний центр реабілітації Unbroken ("Незламні"), Львівський військово-медичний клінічний центр (клінічний госпіталь) Державної прикордонної служби України, Центр комплексної реабілітації "Галичина" (Львів, Великий Любін). Лікарі послуговуються цими засобами у вигляді змочених ними тампонів або пов'язок у комплексній терапії гнійних ран, пролежнів, після розтину абсцесів, панарицій чи фурункулів.

● На шляху до Перемоги

Гелем алое вера, відомої біблійної рослини, якою лікував рани своїх воїнів сам Олександр Македонський, нас постійно забезпечує українська громада з Канарських островів. Розфасований гель передаємо нашим захисникам для комплектації індивідуальних аптечок. Гель алое прекрасно зарекомендував себе як ранозагоювальний, протизапальний і антисептичний засіб при обмороженнях, опіках, гнійних ранах та інших пошкодженнях шкіри.

З настанням осінньо-зимового періоду наша волонтерська діяльність значно інтенсифікувалася. У зв'язку зі значним зниженням температури повітря надзвичайно запотребованими стали засоби індивідуального зігрівання. Тому нещодавно, у відповідь на звернення військових, ми розпочали виготовлення хімічних грілок багаторазового використання для потреб наших воїнів, які перебувають на передових рубежах. Ці грілки забезпечують швидке і комфортне зігрівання рук або ніг, а також при потребі їх застосовують для підігрівання інфузійних розчинів.

Важливо відзначити суттєву участь студентів другого – п'ятого курсів фармацевтичного факультету у згаданій волонтерській допомозі, що водночас сприяє набуттю майбутніми фармацевтами низки професійних практичних навичок. Активну допомогу у важливих проектах, спрямованих на підтримку наших захисників, надають студенти-фармацевти **Тетяна Острувка, Уляна Жидовська, Ірина Сліпечка, Вікторія Хомик, Христина Малашняк, Марта Войтко, Анастасія Пельц, Марта Цан, Наталія Депа, Сергій Чемеринський, Ольга Лисюк, Софія Наконечна**, а також студентка стоматологічного факультету **Діана Капітан**.

Нещодавно на прохання військових медиків ми закупили і передали для потреб фронту ін'єкційні знеболювальні ліки для післяопераційного лікування поранених бійців, а також протизапальні й протизастудні лікарські засоби. До Дня Свя-

того Миколая, який у 2023 році вперше збігся із Днем Збройних Сил України, нашим воїнам надіслали солодкі смаколики, яблучну сушку і тематичні малюнки дітей.

Найбільшою нагородою за нашу волонтерську діяльність вважаємо її належну оцінку з боку українських захисників. Надзвичайно приємно було отримати 21 листопада 2023 року відзнаки від Управління оперативного-стратегічного угруповання військ "Таврія" за підписом бригадного генерала Олександра Тарнавського, а також командування спецпідрозділу "Альфа". Зокрема, Подяки за допомогу ЗСУ отримали завідувачка кафедри фармакогнозії і ботаніки, доцентка **Н.В. Шаповалова**, доцент **Р.Є. Дармограй**, асистент **Р.М. Лисюк**, старші лаборанти **О.М. Козак**, **Н.М. Фаренюк**, **В.В. Михайловська**, а також студентки п'ятого курсу фармацевтичного

факультету **Марта Цан** і **Анастасія Пельц**. Слід відзначити суттєву допомогу у спільних волонтерських ініціативах викладачів інших факультетів нашого університету – доцента **А.І. Бойка** та старшого викладача **О.І. Антонів**, яких також нагороджено Подяками за допомогу ЗСУ.

Сьогодні наша країна веде боротьбу з жорстоким і підступним ворогом. Перемогти агресора ми зможемо лише гуртом, об'єднавшись. Кожен із нас повинен докласти максимум ініціативи, зусиль і засобів, які працюватимуть на наближення нашої Перемоги.

Роман ЛИСЮК,
асистент кафедри фармакогнозії і ботаніки,
кандидат фармацевтичних наук

● Вітаємо!

НАГОРОДЖЕНО ВІДЗНАКОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

Голову первинної профспілкової організації співробітників Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктора філософських наук, професора **Ігоря ДЕРЖКА** нагороджено нагрудним знаком Федерації професійних спілок України "Профспілкова звитяга".

Нагрудний знак "Профспілкова звитяга" встановлено для відзначення особливих заслуг профспілкових працівників та активістів первинних профспілкових організацій. Нещодавно цієї відзнаки було удостоєно голову первинної профспілкової організації співробітників ЛНМУ імені Данила Галицького, завідувача кафедри філософії та економіки, професора **Ігоря Держка** – за значний особистий внесок у захист трудових і соціально-економічних прав членів профспілки та з нагоди 65-ліття від дня народження.

Відзнаку Федерації профспілок України професору **Ігорю Держку** вручили голова Об'єднання профспілок Львівщини **Роман Дацько** та голова Львівської обласної організації

профспілки працівників охорони здоров'я України **Юрій Білий**. Виконувач обов'язків ректора ЛНМУ імені Данила Галицького, доктор медичних наук **Орест Чермерис**, своєю чергою, привітав очільника університетської профспілки із заслуженим визнанням і нагородою.

ЗА ВИСОКОПРОФЕСІЙНУ ПРАЦЮ У ГАЛУЗІ ПСИХОЛОГІЇ

Викладачка кафедри філософії та економіки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, психологиня **Ольга ШВЕД** нагороджена відзнакою "100 незламних психологів України" та Почесною грамотою за щоденну високопрофесійну працю в галузі психології на благо України.

У грудні Львів уперше став місцем проведення урочистої події "100 незламних психологів України", на якій Міжнародна психологічна асоціація проєктивних методик нагороджувала відзнаками психологів з усієї України та з-за кордону. Організатори мали на меті не лише показати невидимий психологічний фронт небайдужих, стійких та незламних людей, а й допомогти зібрати гроші на гексакоптер для 4 штурмового батальйону "Тавр".

Серед нагороджених – викладачка кафедри філософії та економіки **Ольга Швед**. З перших днів війни наша колега стала волонтеркою медико-психологічної допомоги на Львівському залізничному вокзалі. Вона

координувала патрулювання психологів, надавала першу психологічну допомогу евакуйованим, супроводжувала їх до безпечного місця. Влітку 2022 року пані Ольга проводила тренінги з психо- і травмаедукції для вчителів та лікарів Львова. Її вишкіл пройшли понад 500 осіб.

Вже понад рік Ольга Швед координує денні зміни волонтерів медико-психологічної допомоги та є членкинею Координаційного центру з підтримки цивільного населення при Львівській обласній військовій адміністрації. Окремою від-

повідальністю пані Ольги є турбота про людей старшого віку та людей з інвалідністю. Вона проводить фокус-групи в громадах Львівщини з метою виявлення їх нагальних потреб та допомагає налагодженню діалогу між владою, фондами і людьми, які потребують супроводу та опіки.

Приєднуємося до найкращих побажань та вітаємо Ольгу Швед в числі "100 незламних психологів України, які, попри важкі часи через війну в Україні, працюють задля відновлення психічного здоров'я нації!

Відділ комунікації і промоції

ВЧЕНА РАДА ЧИ НАУКОВА РАДА, або ЧОМУ ВАЖЛИВО ПЕРЕБУВАТИ У ПРОСТОРІ УКРАЇНСЬКОГО МОВОМИСЛЕННЯ?

Українська мова є невіддільним атрибутом державності, що зберігає свою історичну спадкоємність від давньокіївської доби. Історія українсько-російських відносин – це історія нищення впродовж століть не лише самих українців, а й нашої мови. Її називали малоросійською, діалектом російсько-польської, а то й узагалі меншовартісною. Чимало скалькованих із російської мови слів потрапили до української мови ще за радянських часів і впевнено тримають позиції, спотворюють її природне єство. Тому важливо повернути історично виправдані моделі мовокористування, аби зберегти неповторне автентичне "обличчя" нашої держави.

У кожній науковій установі є зібрання науковців для колегіального вирішення питань. З мовного погляду правильно було б назвати цей орган "наукова рада" або "рада науковців", а не "вчена рада".

Хто такий науковець? Це фахівець у щонайменше одній галузі науки, котрий у своїх дослідженнях застосовує наукові методи, тому склад вказаної ради не може бути не вченим; рада (кого? чого?). До прикладу, в Україні у XVII-XVIII ст. на Запорізькій Січі існували **ради (кого?) старшин**. Навіть у тексті під час літературного огляду уживаймо: "*Науковець дослідив...*", а не "вчений". Адже назви професій українською мовою мають форму **імениників** (службовець, науковець тощо) на відміну від російської мови, де поширеною є прикметникова форма (рос. *служащий, учёный*).

З часом утрадиційнене вживання слова "вчений" замість "науковий" у словосполученнях *учений секретар, учена рада*, а також назви звань, які вже звично співіснують із нау-

ковими ступенями (молодший і старший науковий співробітник) – це ніщо інше, як калька з чужої мови (*пор. рос. сотрудник*). Тому у словосполученнях замість *молодий учений* уживаймо *молодий науковець*; *офіс підтримки вченого* – *офіс підтримки науковця*; *вчена рада* – *наукова рада*; *провідний вчений* – *провідний науковець*; *усеукраїнський комітет сприяння вченим* – *усеукраїнський комітет сприяння науковцям*; *комітет вчених для України* – *комітет науковців для України*. Ці назви рекомендуємо узгодити із традиційними усталеними висловами, як-от: *студентське наукове товариство*; *науковий відділ* і под. Часто у розвідках (монографіях, підручниках) вказують: "*Ученою радою ухвалено рукопис до друку*", краще – "*Наукова рада ухвалила...*", бо в українській мові у ролі інструментально не вживаємо назви осіб із безособовими дієсловами на *-но, -то*, як-от: *двері відчинено професором (ким?)*. Про це детальніше йшлося у попередньому випуску рубрики "Мовний фронт" (*див. "АМ" № 12 за 2023 р.*).

На наш погляд, зміна так званого "мовного коду України" є вкрай важливою. Це поступальний рух від усеохопного домінування російської мови в УРСР-СРСР до формування в незалежній Україні українськомовного простору без російсько-української (чи українсько-російської) двомовності будь-якого формату. Мова – це державна справа. Нехтування українською мовою, українською історичною пам'яттю, культурою – це нехтування Україною.

Тетяна ЄЩЕНКО,
докторка філологічних наук, завідувачка кафедри
українознавства, членкиня НТШ

● Міжнародна співпраця "ДРУГЕ ЖИТТЯ" НАВЧАЛЬНИХ ПРОТЕЗІВ

Від початку російського вторгнення в рази збільшилась потреба в протезуванні як військових, так і цивільних осіб, які постраждали внаслідок військових дій. Оскільки найбільший відсоток ушкоджень – це мінно-вибухова травма, то часто її наслідком є втрата однієї або декількох кінцівок.

Нещодавно один із австрійських вишів – Університет імені Йоганна Кеплера в Лінці (Johannes Kepler University Linz) – передав Львівському національному медичному університету імені Данила Галицького для використання у навчальному процесі понад 30 протезів. Це вживані, але цілком робочі моделі нижніх кінцівок відомої фірми Otto Bock, що мають різноманітну функціональну конфігурацію.

Ініціатором передачі українським колегам вживаних протезів із навчальною метою став професор Університету

імені Йоганна Кеплера в Лінці Хуберт Еггер. Він заявив про намір й у подальшому передавати нам подібні вживані моделі, а також про готовність навчати протезуванню студентів та викладачів з України.

Сьогодні в Україні питання навчання фахівців з протезування, а також реабілітації після протезування кінцівок, на жаль, є вкрай актуальним. Тому ми дуже вдячні професору Хуберту Еггеру за співпрацю і допомогу. Надані ним для навчальних цілей моделі протезів будуть використовуватись як під час занять зі студентами чи лікарями-інтернами, так і на курсах спеціалізації чи тематичного вдосконалення практикуючих лікарів на нашій кафедрі.

Оксана МАКАР,
доцентка, завідувачка кафедри реабілітації та
нетрадиційної медицини ФПДО

● У вінок пам'яті

ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ СЛУЖІННЮ НАУЦІ

Світлої пам'яті академіка Дмитра Деонисовича ЗЕРБІНО

16 грудня 2023 року на 98-му році життя відійшов у вічність Дмитро Деонисович Зербіно – видатний клінічний патолог, доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії медичних наук України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, член Міжнародної академії патології (США), віце-президент Асоціації патологів України, непересічна особистість, світла, щира і доброзичлива людина.

Адміністрація і науково-педагогічний колектив Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, вся університетська спільнота глибоко сумують з приводу відходу у вічність академіка

**Дмитра Деонисовича
ЗЕРБІНО**

та висловлюють щирі співчуття його рідним та близьким.
Вічна пам'ять!

Життєвий шлях академіка Дмитра Деонисовича Зербіно – це взірць відданості науці та прагнення до досконалості. Понад 57 років свого професійного життя Дмитро Деонисович присвятив Львівському національному медичному університету імені Данила Галицького – працював завідувачем кафедри патологічної анатомії (1966-2000); директором заснованого ним Інституту клінічної патології (1996-2013) – першого в Україні наукового центру у складі навчального закладу; з 2013 року і до останніх днів свого життя – директором створеного на базі кафедри патологічної анатомії та судової медицини унікального Музею хвороб людини, який включено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Академік Дмитро Зербіно був одним із провідних учених у галузі патологічної анатомії, засновником нового розділу цієї галузі науки – патоморфології лімфатичної системи. Він дослідив значення лімфатичної системи при виникненні деяких загальнопатологічних явищ; вперше обґрунтував теорію її недостатності на підставі патоморфологічних змін; детально вивчив патологічну анатомію хронічної лімфедми; дав визначення резорбтивної, бар'єрно-елімітивної і транспортно-елімітивної функції лімфатичної системи. Вчений сформував принципово нові уявлення про шляхи і механізми лімфогенного і гематогенного метастазування раку, а також про наслідки блокади лімфатичних шляхів пухлинними клітинами. Крім того, він відкрив нові феномени і явища в патології лімфатичної системи: старечі зміни і варикоз судин, лімфовенозні шунти, феномен резорбції лімфокапілярами пошкоджених ультра-

структурних елементів кісток. Уперше детально описав процеси регенерації лімфатичних капілярів і карцинозу лімфатичних судин.

Серед інших наукових зацікавлень академіка Дмитра Зербіно була патологія гемомікроциркуляції, зокрема, він вивчав ДВЗ-синдром. Ще один напрям досліджень Дмитра Деонисовича стосувався проблеми патології судин неатеросклеротичного генезу (васкулітів і ангіопатій). Учений висунув концепцію про етіологічну роль ксенобіотиків (чужорідних хімічних речовин) у розвитку уражень судин.

Досліджував академік Д. Зербіно і проблему екологічної патології людини: йому та його учням вдалося вперше встановити етіологію низки васкулітів, у генезі яких мають значення ксенобіотики, особливо – важкі метали. Важливим напрямом діяльності Дмитра Деонисовича був наукознавчий: він вивчав, зокрема, значення науки в житті суспільства, створення наукових шкіл тощо.

Досліджуючи проблеми серцево-судинної патології, академік Дмитро Зербіно об'єднав навколо себе цілу плеяду клініцистів, створивши свою наукову школу. Він підготував 20 докторів і 59 кандидатів наук. З-під пера вченого вийшло майже 700 наукових праць, серед яких 15 монографій, 28 патентів та авторських свідоцтв на винаходи.

Дмитро Деонисович Зербіно був віце-президентом Асоціації патологів України (з 1994 року), членом редакційних колегій ряду провідних журналів України, Польщі та інших країн. Серед його нагород – Почесна грамота Верховної Ради України (2006), Почесна відзнака Греції за багаторічний внесок у розвиток науки (2000), відзнака за про-

фесіоналізм та милосердя "Орден Святого Пантелеймона" (2010) та інші.

Своє захоплення наукою Дмитро Деонисович прагнув передати учням, із натхненням працював не лише з патологоанатомами, а й із кардіологами та судинними хірургами, судовими медиками й дерматологами, імунологами та онкологами. Він з однаковою повагою ставився і до відомих вчених, і до молодих аспірантів, і до студентів. Завжди щиро підтримував молодих науковців, які поважали його за педагогічний талант, виняткову працездатність та ерудицію, цінували за демократичність, простоту у спілкуванні, готовність ділитися знаннями.

Дмитро Деонисович Зербіно був великим життєлюбом, інтелектуалом, непересічною особистістю, людиною з широким світоглядом і різнобічними захопленнями. Він цікавився філософією, літературою, мистецтвом, малював картини, любив майструвати. Викликали повагу його інтелігентність, доброзичливість, позитивне мислення, енергійність, світлий розум.

Незважаючи на поважний вік, Дмитро Деонисович натхненно працював до останніх своїх днів – брав участь у наукових заходах, у житті рідної кафедри та університету, керував Музеєм хвороб людини, ділився порадами, готував молодих науковців...

Відійшла у засвіти людина, яка була уособленням цілої епохи, зробила вагомий внесок у вітчизняну та світову науку і залишила по собі добру згадку в серцях учнів, колег, послідовників.

Вічна та світла пам'ять!

**Співробітники кафедри
патологічної анатомії та судової
медицини, колеги, учні**

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького ОГОЛОШУЄ КОНКУРС на заміщення посад науково-педагогічних працівників

Декана медичного факультету №2 – 1,0

Претендент на посаду повинен мати науковий ступінь доктора або кандидата наук та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету; знання іноземної мови (англійська) на рівні не нижче В2 або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту), пов'язані з використанням іноземної мови; стаж науково-педагогічної роботи не менше 10 років, незалежно від попереднього місця роботи.

Професорів кафедр:

- Педіатрії №2 – 1,0
- Променевої діагностики ФПДО – 0,25

Претендент на посаду повинен мати науковий ступінь доктора наук та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри; знання іноземної мови на рівні не нижче В2; стаж науково-педагогічної роботи не менше 5 років.

Доцентів кафедр:

- Хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії – 0,5
- Соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я – 0,25
- Внутрішньої медицини №2 – 1,0
- Терапевтичної стоматології, пародонтології та стоматології ФПДО – 0,5
- Мікробіології – 1,0
- Внутрішньої медицини №1 – 1,0

Претендент на посаду повинен мати науковий ступінь кандидата наук відповідно до профілю кафедри; знання іноземної мови на рівні не нижче В2; стаж науково-педагогічної роботи не менше 5 років.

Старшого викладача кафедри:

- Біологічної хімії – 1,0

Претендент на посаду повинен мати стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років, повну вищу освіту відповідно до профілю кафедри.

Асистентів кафедр:

- Оперативної хірургії з топографічною анатомією – 0,25
- Медичного права ФПДО – 1,0

Претендент на посаду повинен мати повну вищу освіту відповідно до профілю кафедри.

Загальні вимоги до всіх кандидатів на посади:

вільне володіння українською мовою, володіння необхідними професійними, діловими та моральними якостями для виконання обов'язків за посадою, володіння комп'ютером, відсутність судимості.

Перелік документів, які необхідно подати для участі у конкурсі:

заяву про участь у конкурсі, написану власноруч; копію диплома про вищу освіту; копії документів про присвоєння наукового ступеня та/або вченого звання; сертифікат про володіння іноземною мовою; кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту), пов'язані з використанням іноземної мови; список наукових праць; документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років; інші документи за бажанням кандидата на посаду, які його характеризують.

Термін подання документів – 30 днів з дня опублікування оголошення в газеті.

Документи подавати за адресою:

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, канцелярія
вул. Пекарська, 69, м. Львів, 79010
Тел.: (032) 275-76-32

● Різдвяна мозаїка

КОЛЯДА У СТІНАХ УНІВЕРСИТЕТУ

Одним із неодмінних атрибутів Різдвяних свят є українська коляда, яка лунає в містах і селах, укріплюючи нас у вірі, даруючи Божу благодать. 8 січня святкова коляда звучала і у стінах ЛНМУ імені Данила Галицького. Із Божим благословенням до університетської громади завітав студентський капелан **отець Ігор Хомічак**. Він привітав присутніх із святом Різдва Христового та Хрещенням Господнім, побажав миру та успіхів у підготовці майбутніх медиків. Його супроводжував музичний колектив **Misericordia**, який виконав старовинні та відомі колядки. Виконувач обов'язків ректора університету, д.мед.н. **Орест Чемерис** подякував гостям за спільну молитву і висловив сподівання, що укріплення сили духу й віри дозволить нам мужньо подолати усі життєві виклики й упевнено рухатися вперед.

Газета Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького
Рестраційне свідоцтво КВ № 932
Передплатний індекс – 08900

Засновник і видавець:
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького
(в.о. ректора – д.мед.н. Орест ЧЕМЕРИС)

Головний редактор –
професор **Анатолій МАГЛЮВАНІЙ**
Літературна редакторка – **Алла СИНІЦЯ**
Технічний редактор – **Михайло ЯРЕМЧИШИН**

Адреса редакції: 79010 м. Львів,
вул. Шімзерів, 3а, ЛНМУ ім. Данила Галицького
E mail: almater@ukr.net

- Редакція залишає за собою право на скорочення і редагування тексту та відмову в публікації
- Відповідальність за достеменність інформації несе автор
- Публікації можуть містити думки, що не збігаються з позицією редакції
- При використанні надрукованих у газеті матеріалів посилання на джерело обов'язкове

Наклад 700
Замовлення № 0124
Підписано до друку 11.01.2024 р.
Газету віддруковано у друкарні
ЛНМУ ім. Данила Галицького